

Arkivsaknr:	2015/1638
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Helge D. Akerhaugen

Saksgang

Administrasjonsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

16.02.2016
16.02.2016
01.03.2016

Kommunereform, Intensjonsgrunnlag kommunesammenslåing

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Gildeskål kommune vedtar vedlagte intensjonsgrunnlag som grunnlag for de videre forhandlinger om kommunesammenslåing.
2. Forhandlingene skal lede frem til en intensjonsavtale som legges frem til endelig behandling og vedtak om kommunesammenslåing eller ikke, i kommunestyrets møte den 23. juni 2016

Vedlegg

- 1 Kommunereform, Intensjonsgrunnlag kommunesammenslåing

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret vedtok den 18.11.2015 i sak Kommunereform-Fremdriftsplan (arkivref 2015/1638) å ta opp igjen dialogen med Bodø kommune og legge frem resultatet av dette arbeidet i mars/april 2016 før rådgivende folkeavstemming.

Etter dette ble det opprettet kontakt mellom rådmennene for å planlegge det videre arbeidet. Det ble avklart med ordførerne at rådmennene skulle utarbeide et intensjonsgrunnlag.

Intensjonsgrunnlaget som foreligger er en samlet beskrivelse av utvalgte samfunnsområder for kommunene Steigen, Røst, Saltdal, Gildeskål, Rødøy og Bodø kommuner.

Intensjonsgrunnlaget skal danne grunnlag for videre dialog mellom kommunene om en felles intensjonsavtale om sammenslåing før 1. juli 2016. Arbeidet med intensjonsgrunnlaget er gjort i samarbeid mellom administrasjonene i de seks kommunene. Bodø kommune har hatt sekretærrollen og ansvaret for å sy sammen dokumentet. Rådmannen i Gildeskål har selv deltatt i arbeidet og sørget for at tidligere vedtak i kommunestyret, herunder «Gildeskålerklæringen» er innarbeidet i intensjonsgrunnlaget.

Vurdering:

En ny «Ytre Salten» kommune vil ha et areal på til sammen 6 007 km². Det ville gjøre den nye kommunen til den nest største kommunen i landet i areal målt mot dagens kommunestørrelser. Den nye kommunen vil bli den 11. største i landet målt mot innbyggertallene i dagens kommuner. Befolkningstall i den nye kommunen er 60 894 per 1.januar 2015, og kommunen vil ha en forventet vekst i befolkningen på linje med landsgjennomsnittet de nærmeste årene.

I en så stor kommune med mange øyer, fjorder og lange avstander er samferdsel identifisert som en av de viktigste utfordringene. Gode kommunikasjoner mellom kommunesentret Bodø og omlandet blir meget viktig.

Kommunene har en næringsstruktur som passer godt sammen. Det ligger et stort potensiale for videreutvikling av store næringer som landbruk, fiskeri og havbruk både på produksjon, logistikk, forskning og utvikling. Den nye kommunen har store naturressurser, en sterk industri, ren miljøvennlig kraft, gode sikkerhet- og beredskapsfunksjoner og forskningsmiljøer.

Løsninger for lokalsamfunnene med hensyn til skolestruktur, kultur- og idrettstilbud, identitet til sitt eget bosted, samt utvikling av gode modeller for lokaldemokrati og administrativ drift av kommunen vil være viktige tema. Ulike modeller for administrativ organisering og lokaldemokrati er beskrevet i intensjonsgrunnlaget. Valg av løsninger vil være tema i de senere samtalene om en eventuell intensjonsavtale.

Det er knyttet betydelige økonomiske incentiver til kommunereformen. Det dekkes engangskostnader og gis reformstøtte ved sammenslåing. I tillegg vil den nye kommunen gjennom inndelingstilskuddet beholde alle tilskudd i inntektssystemet som om de fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før det trappes ned over 5 år. De endelige økonomiske konsekvensene, sett i lys av forslag til nytt inntektssystem som nå er på høring, er imidlertid usikre.

Regjeringen har signalisert at større kommuner i fremtiden vil få nye oppgaver. De største kommunene kan også få ansvaret for videregående skoler og kollektivtransport. Midler som i dag kanaliseres til fylkeskommunene vil således bli kanalisert til de kommuner som ønsker å ivareta disse funksjonene på et desentralisert plan.

Interkommunalt samarbeid er svært utbredt i Nordland og har en økende trend. Snittet for alle kommunene i fylket er 31 samarbeidsordninger. Kartlegging som er gjort viser at dagens kommunesamarbeid kun i begrenset grad berører kapasitet og kompetanse innenfor de sentrale velferdssektorene. Hensynet til likeverdige velferdstjenester og andre nasjonale mål med kommunene, aktualiserer derfor en debatt om det interkommunale samarbeidet og dagens kommunestruktur i Nordland.

Å gjennomføre en kommunesammenslåing er et omfattende og komplekst prosjekt som krever god politisk og administrativ ledelse. I samtalene om en eventuell intensjonsavtale om sammenslåing vil det ligge store muligheter og utfordringer. De vedtakene som skal fattes innen 1. juli 2016 behøver i utgangspunktet kun omhandle hvilke kommuner en ønsker å slå

seg sammen med. Det er ikke nødvendig å ta stilling til navn på den nye kommunen eller andre tema.

Intensjonsavtalene bør likevel tydeliggjøre fra politisk hold hvorfor man ønsker sammenslåing og hva man vil oppnå med dette. Videre bør det beskrives hvor kommunesenteret skal være, hvordan kommunale tjenester skal styrkes, hvordan ulike kommunale funksjoner skal lokaliseres og hvordan ansatte og innbyggere skal håndteres i prosessen.

Konklusjon:

Vedlagte intensjonsgrunnlag er et godt grunnlag for de videre forhandlinger om kommunesammenslåing og en endelig intensjonsavtale. Intensjonsgrunnlaget består av en del som gir et samlet bilde av hvordan en ny storkommune kan se ut. Det er også faktabasert del som viser hvordan kommunene ser ut i forhold til hverandre og virkningen når dette blir sammensatt til en ny storkommune.